

Miłość Jezusa i Ojca warunkiem przyjęcia Ducha Świętego

Ewangelia według św. Jana (J 14, 15-21)

Jezus powiedział do swoich uczniów: ¹⁵ Jeżeli Mnie miłujecie, będziecie zachowywać moje przykazania. ¹⁶ Ja zaś będę prosił Ojca, a innego Parakleta da wam, aby z wami był na zawsze – ¹⁷ Ducha Prawdy, którego świat przyjąć nie może, ponieważ Go nie widzi ani nie zna. Ale wy Go znacie, ponieważ u was przebywa i w was będzie. ¹⁸ Nie zostawię was sierotami. Przyjdę do was. ¹⁹ Jeszcze chwila, a świat nie będzie już Mnie widział. Ale wy Mnie widzicie; ponieważ Ja żyję i wy żyć będziecie. ²⁰ W owym dniu poznacie, że Ja jestem w Ojcu moim, a wy we Mnie i Ja w was. ²¹ Kto ma przykazania moje i je zachowuje, ten Mnie miłuje. Kto zaś Mnie miłuje, ten będzie umiłowany przez Ojca mego, a również Ja będę go miłował i objawię mu siebie».

PYTANIA DO DZIELENIA:

1. Jakie znam przykazania Jezusa Chrystusa?
2. Czy doświadczyłem (-am), że wypełnianie przykazań Jezusa pogłębia miłość do Niego?
3. Jakie znaczenie w moim życiu ma osoba Ducha Świętego?

KOMENTARZ

w. 15 *Jeżeli Mnie miłujecie, będziecie zachowywać moje przykazania.*

Omawiana perykopa ewangeliczna jest fragmentem tzw. „mowy pożegnalnej” wypowiedzianej przez Jezusa podczas Ostatniej Wieczerzy. W mowach pożegnalnych Jezus wielokrotnie podejmuje najistotniejszy temat chrześcijańskiej egzystencji, jakim jest miłość do Boga i do bliźniego. W naszym tekście zapowiedź przyjścia Parakleta – Ducha Świętego Pocieszyciela – została wprowadzona zdaniem mówiącym o miłości uczniów do Jezusa i o zachowaniu Jego przykazań. Prośbie i darowi Parakleta ze strony Jezusa odpowiada miłość i zachowanie przykazań ze strony uczniów. Miłość uczniów została określona greckim czasownikiem „*agapao*”. Termin ten w Nowym Testamencie jest używany nie w znaczeniu przejściowych uczuć, czy miłości erotycznej, ale oznacza bezinteresowną, głęboką miłość Boga, ofiarną miłość Jezusa do Ojca i uczniów oraz miłość wiernych Bogu i sobie nawzajem. W Nowym Testamencie termin ten użyty jest 147 razy. W naszym tekście czasownik ten odnosi się do miłości uczniów wobec Jezusa. Dotychczas w mowach pożegnalnych była mowa o miłości Jezusa wobec uczniów oraz o miłości wzajemnej uczniów (zob. J 13, 34-35). Teraz następuje nowy aspekt – miłość uczniów do Jezusa. Miłość ta jest odpowiedzią na miłość Jezusa. Warunkiem owocnej miłości uczniów wobec Jezusa jest zachowanie Jego przykazań.

w. 16 *Ja zaś będę prosił Ojca, a innego Parakleta da wam, aby z wami był na zawsze.*

Zadania uczniów Jezusa, do których należą realizacja miłości i zachowywanie przykazań mają swą kontynuację w kolejnym wierszu: Jezus jest tu przedstawiony jako ten, który w imieniu uczniów prosi Ojca. Prośba Jezusa skierowana jest bezpośrednio do Ojca. Jezus odchodzi, by przygotować uczniom miejsce. Określenie Boga jako Ojca ma swą prehistorię w Starym Testamencie. Ojciec Niebieski w posłannictwie Chrystusa znajduje szczególne miejsce także w ewangeliami synoptycznych. Jezus przyszedł na świat, aby objawić Ojca i odbudować właściwą relację ludzi do Ojca. O ile synoptycy kładą nacisk na Ojcostwo Boga w stosunku do ludzi, to w czwartej Ewangelii chodzi o Ojca, który objawia się przez Syna. W zapowiedzi Parakleta Ojciec jest tym, który wysłuchuje prośby Jezusa. Nasz tekst wskazuje, że dar Ducha Parakleta jest też

darem Ojca. Przez wypełnienie obietnicy Jezusa Bóg objawi się w życiu uczniów, tak jak objawił się w życiu Jezusa. Chrystus prosi Ojca o innego Parakleta, tzn. Pocieszyciela. Określenie „innego” oznacza, że wcześniejszym Pocieszycielem był sam Jezus.

Twierdzenie że Ojciec da innego Parakleta jest typowo Janowe i przypomina te miejsca w czwartej Ewangelii, gdzie Bóg jest tym, który daje, obdarowuje. Następnie dar przechodzi na Jezusa a przez Jezusa dar ten przechodzi na ludzi. Słowo „dać” wyraża nie tylko związek pomiędzy Ojcem i Synem, lecz także pomiędzy Ojcem a adresatami daru, którymi są ludzie. U początku każdego daru jest miłość. Bóg dał wszystko Synowi, gdyż Go miłuje. Bóg dał światu Jednorodzonego Syna, gdyż umiłował świat (zob. J 3, 16). Słowo „dać”, objawiając relację między Dającym a odbiorcami daru, prowadzi nas do tajemnicy Boga i Jego działania na korzyść ludzi. W tym właśnie kontekście należy umieścić dar Ducha Prawdy. Jan szczególnie podkreśla dwa osobowe dary Boga dla ludzi: dar Syna Jednorodzonego (zob. J 3, 16) i dar Parakleta – Ducha Prawdy (zob. J 14, 17). Jest to szczyt obdarowania ludzi. Bóg Ojciec realizuje w ten sposób pełną i doskonałą komuniję z ludzkością. Inny Paraklet będzie dany uczniom, aby „był z nimi na zawsze”. Dar Parakleta oznacza skuteczne przedłużenie tego, czym Jezus był dla uczniów w czasie życia ziemskiego. Przebywanie Jezusa na ziemi było ograniczone czasem. Obecność innego Parakleta będzie trwać na wieki.

w. 17 *Ducha Prawdy, którego świat przyjęć nie może, ponieważ Go nie widzi ani nie zna. Ale wy Go znacie, ponieważ u was przebywa i w was będzie.*

Terminowi „Paraklet” w wierszu 16 odpowiada wyrażenie „Duch prawdy” w wierszu 17. To określenie jest bardzo brzemienne w treść teologiczną. W Ewangelii Janowej wyrażenie to występuje w obietnicach Parakleta, natomiast w 1 Liście św. Jana Duch Prawdy przeciwstawiony jest duchowi kłamstwa i jest związany z rozpoznawaniem tajemnicy Jezusa. Nie tylko Chrystus, ale i Duch Święty jest utożsamiany z Prawdą (zob. 1 J 5, 6).

Rzeczownik „świat” (gr. *kosmos*) występuje często w czwartej Ewangelii w różnych kontekstach. Może oznaczać: 1) cały stworzony wszechświat; 2) ziemię lub ziemską sytuację; 3) rodzaj ludzki; 4) ludzi poddanych szatanowi, trwających w błędzie i w złości. Taki świat sprzeciwia się oddaniu siebie Bogu i przyjęciu Jego wysłannika – Chrystusa. To ostatnie znaczenie najlepiej odpowiada wypowiedzi Jezusa w omawianym fragmencie Ewangelii.

Dla opisanie relacji do Ducha Prawdy ewangelista użył czterech czasowników: 1) „móc” – czasownik ten z negacją („nie może”) wyraża zależność ludzi od Boga w tym, co dotyczy zbawienia, Królestwa Bożego, owoców tego Królestwa. Jest to niezdolność człowieka tylko na podstawie ludzkich sił. Staje się ona niemożnością radykalną, gdy człowiek świadomie wybiera postawę wroga wobec Boga. Człowiek wówczas zamyka się na działanie wszechmocy Bożej. Taką niemożność ma na myśli autor naszego tekstu.

2) „przyjąć” – ten czasownik występuje w odniesieniu do relacji między Jezusem a ludźmi. W aspekcie pozytywnym ukazuje przyjęcie osoby Jezusa (J 1, 12; 13, 20). Może on oznaczać: przyjęcie słów Jezusa; (J 17, 8); przyjęcie tych, których On posyła (J 13, 20); przyjęcie daru (J 1, 16). Duch Prawdy jest darem dla tych, którzy mają dyspozycję przyjęcia Go. Świat, o którym mówi autor czwartej Ewangelii, nie ma takiej dyspozycji. Przyczynę odrzucenia Parakleta określa dalsze zdanie: „bo Go nie widzi, ani nie zna”.

3/ „widzieć” – użycie tego czasownika w naszym tekście z negacją („nie widzi”) wskazuje na brak zainteresowania oraz obojętność świata. Przedmiotem takiego widzenia są znaki Jezusa, Jego chwała i osoba (J 6, 40). Świat nie chce ich widzieć, a tym bardziej nie chce ich pojąć, dlatego nie może widzieć też Parakleta.

4/ „znać” – czasownik ten jest odniesiony do świata w formie negatywnej. Poznanie dla środowiska semickiego nie ogranicza się tylko do sfery intelektualnej, ale dotyczy też doznania, doświadczenia przedmiotu, który się poznaje. Poznanie w środowisku semickim ma charakter

dynamiczny. Oznacza przyjęcie objawienia i życie zgodne z przyjętym objawieniem. Negatywna postawa świata wobec Jezusa przedłuża się w negatywną postawę wobec Parakleta (J 14, 17). Odmierna postawa cechuje uczniów Chrystusa („Wy Go znacie”).

Na pytanie, dlaczego uczniowie znają Chrystusa możemy znaleźć dwie odpowiedzi: 1) „bo u was przebywa” – Jezus wskazuje tu na szczególną bliskość, gościnność, przebywanie u kogoś;

2) „i w was będzie” – jest to zapowiedź nowego sposobu zjednoczenia się Ducha Pocieszyciela z uczniami. Do czasów paschalnych Paraklet był u nich przez Jezusa. Po wydarzeniach paschalnych wraz z Ojcem i Jezusem będzie w nich. Czas przyszły „będzie” potwierdza charakter obietnicy słów Jezusa, która spełni się w dniu Pięćdziesiątnicy.

w. 18-19 *Nie zostawię was sierotami: Przyjdę do was. Jeszcze chwila, a świat nie będzie już Mnie oglądał. Ale wy Mnie widzicie, ponieważ Ja żyję i wy żyć będziecie.*

Jezus obiecuje swym uczniom, że nie pozostawi ich sierotami. Mimo doświadczenia rzeczywistości śmierci swego Mistrza, uczniowie będą mogli doświadczyć obecności zmartwychwstałego Pana. Słowa Jezusa realizują się w całej pełni, gdyż dzięki Jezusowi uczniowie w mocy Ducha Świętego mogą odnajdywać swoje miejsce przy Ojcu, otrzymując miłość Syna. Chociaż Jezus odchodzi, to tak naprawdę Jego odejście jest zarazem Jego przyjściem do uczniów. Dzięki Duchowi Świętemu uczniowie będą mogli doświadczać w swym życiu tajemnicy synostwa Bożego we wspólnocie z Ojcem i Synem. Świat, który nie może – i nie chce – przyjąć Ducha Prawdy, nie będzie oglądał także Jezusa. Koncentrując się tylko na patrzeniu fizycznym, zamknie się na Miłość w swojej duchowej ślepoty. Uczniowie, poprzez wiarę prowadzącą do kontemplacji Jezusa, będą mogli zobaczyć Jezusa w sposób nowy poprzez rany Jego rąk i boku. Nowe patrzenie uczniów na Zmartwychwstałego Pana będzie życiodajne. Przyjmując Jezusa, otrzymują dar życia wiecznego w Jego życiu, które przez misterium paschalne zwyciężyło śmierć.

w. 20 *W owym dniu poznacie, że Ja jestem w Ojcu moim, a wy we Mnie i Ja w was.*

Wyrażenie „ów dzień” nawiązuje do starotestamentalnego Dnia Jahwe. Jest to dzień chwały Bożej. Na kartach Nowego Testamentu dzień ten jest utożsamiony z paruzją Chrystusa, który na końcu czasów przyjdzie w swej chwale. Tryumf tego dnia zapoczątkowany jest przez misterium zmartwychwstania Chrystusa. W świetle poranka zmartwychwstania uczniowie mogą lepiej dostrzec komuniję Syna w Ojcu i swoją komuniję w Trójjedynym Bogiem. Poznając miłość istniejącą pomiędzy Ojcem i Synem można mieć udział w życiu Boga.

w. 21 *Kto ma przykazania moje i zachowuje je, ten Mnie miłuje. Kto zaś Mnie miłuje, ten będzie umiłowany przez Ojca mego, a również Ja będę go miłował i objawię mu siebie.*

Wiersz ten na nowo podejmuje problematykę relacji pomiędzy zachowaniem przykazań Jezusa i miłością do Niego (por. J 14, 15). Zostaje tu mocno podkreślone, że zachowywanie przykazań jest znakiem prawdziwej miłości. Dzięki realizacji miłości możemy tworzyć głębszą komuniję z Bogiem i bliźnimi. Człowiek doświadcza wówczas kochającego uścisku Ojca, który przytula go do swego Serca. Im bardziej potrafimy otworzyć się na darmową miłość Ojca, tym bardziej czujemy się Jego dziećmi. Czując się miłowanym, bardziej potrafimy kochać. Dzięki wspólnocie miłości Jezus w mocy Parakleta może uczniom w całej pełni objawiać Siebie i oblicze kochającego Ojca.

MEDYTACJA

Jezus, opuszczając ziemską rzeczywistość i żegnając się ze swymi uczniami, nie chce pozostawić ich w osamotnieniu, smutku i rozpacz. Kieruje do nich słowa testamentu, w których zawarte jest pocieszenie, nadzieja i obietnica dla rodzącego się Kościoła. Jezus przekazuje swym uczniom, że nie zostawi ich sierotami i będzie stale obecny wśród nich w osobie Parakleta. Duch Prawdy pozwoli uczniom głęboko przeżywać prawdę dziecięstwa i w pełnym blasku ukaże misterium paschalne. W naszym życiu nie ma ani jednej godziny, minuty czy ułamka sekundy, w których moglibyśmy doświadczać opuszczenia nas przez Boga. To my sami oddalamy się od Niego przez nasz grzech i nieposłuszeństwo, ale On jest zawsze przy nas, czekając na nasz powrót i na nasze wyznanie miłości. Bóg zaprasza nas do wspólnoty życia i miłości. On pragnie obdarzyć nas najcenniejszym darem życia wiecznego. Pragnąc, byśmy jako dzieci Boże byli Jego narzędziami we współczesnym świecie, chce, abyśmy po naszych drogach podążali w Jego mocy i Jego świetle. Na nasze ufne *Marantha* – „Przyjdź, Panie” – Jezus odpowiada: „dzisiaj przyjdę do was”. Przyjmijmy dar Jego miłości zrealizowanej aż do końca przez krzyż i zmartwychwstanie.

KONTEMPLACJA

Duchu Święty, oświeć mnie. Cóż mam czynić, by odnaleźć Jezusa? Apostołowie byli prości. Przebywali z Jezusem, lecz Go nie rozumieli. Ja też jestem w domu Pana i nie rozumiem Go. O Duchu Święty, gdy zesłałeś swe światło, to przemieniłeś apostołów. Dałeś im moc. Wszelkie poświęcenia stały się im łatwe. O Źródło światła i pokoju, przyjdź i oświeć mnie. Zaspokój mój głód i pragnienie. Jestem ślepa, otwórz me oczy. Jestem nędzna, napelnij mnie Twymi darami...

Przyjdź – me Pocieszenie; przyjdź – Radości moja, przyjdź – Pokoju, Mocy i Blasku. Przyjdź i oświeć mnie, bym odnalazła źródło orzeźwienia. Jedna kropla Ciebie wystarczy, bym ujrziała Jezusa. Zbawiciel powiedział, że przychodzisz do prostaczków: oto ja pierwsza z nich. Nie proszę o inną naukę czy mądrość, jak tylko o naukę odnalezienia Jezusa i mądrość zachowania Go na zawsze.

*Duchu Święty natchnij mnie
Miłości Boża pochłoń mnie
Maryjo, Matko moja z Jezusem błogosław mi
Na prawdziwą drogę skieruj mnie
Od wszelkiego zła
Od wszelkiego niebezpieczeństwa i złudzenia
Zachowaj mnie.
Amen.*

(Błogosławiona Mariam od Jezusa Ukrzyżowanego – Mała Arabka)